

200900690-17
K:IDK
312

SÁMEDIGGI SAMETINGET

NVE
Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Ávjovárgeaidnu 50
9730 Kárášjohka/Karasjok
Telefovna +47 78 47 40 00
Telefákša +47 78 47 40 90
samediggi@samediggi.no
www.samediggi.no
NO 974 760 347

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI/SAKSBEHANDLER
Andreas Stångberg, +47 78 48 42 28
andreas.stangberg@samediggi.no

DIN ČUJ./DERES REF.
NVE 200900690-5 k/dk

MIN ČUJ./VÅR REF.
11/2564 - 13
Almmut go válddát oktavuoda/
Oppgis ved henvendelse

BEAIVI/DATO
18.11.2011

Uttalelse vedrørende konsesjonssøknad for bygging av Sivertelva kraftverk i Alta kommune

Vi viser til deres brev av 20.04.2010 samt vårt befaringsvarsel av 27.05.2011.

1. Innledning

Sametinget foretok befaring av det planlagte tiltaket den 23.08.2011.

2. Resultat fra befaringen

Det var fra før av registrert noen få kulturminnelokaliteter i tilknytning til det berørte området.

Under ID 68083 i Riksantikvarens sentrale kulturminnedatabase er det registrert en bosetning/aktivitetsområde. Det fremgår imidlertid ikke av registreringen hva som faktisk er registrert, den er kun kartfestet. Ved kontroll av dette har det vist seg at ID 68083 er samme lokalitet som ID 57371, dvs. den har vært registrert 2 ggr. i kulturminnedatabasen. Der var det registrert 4 hustufter, 1 mur og 1 brønn. Denne registreringen savnet imidlertid kartfesting.

Området heter "Essen" i følge kart over området og ligger nord for Sivertelva. Den tidligere kartfestingen av ID 68063 viste seg å være helt feil. Kulturminneområdet er større enn tidligere registrert. Innenfor et område med en lengde på ca 320 m ble det observert 4 hustufter, flere murer/rydningsrøys og oppmurte kanter i tilknytning til avsatser og terrasser i terrenget. Flere av hustuftene er oppbygget av slaggblokker fra kobberverket i Kåfjord. Dette betyr at dem ikke er eldre enn fra 1826 (kobberverket var i drift 1826-1909). ID 68083 er nå slettet i kulturminnedatabasen og kartfestingen for ID 57371 er nå rettet opp.

Videre ble det også lengre ned langs Sivertelva, registrert 2 hustufter og 1 jordkjeller fordelt på to lokaliteter (både nord og sør for elva). Også disse hustuftene var bygget av slaggblokker. Det ble på bakgrunn av de nye registreringene etablert to nye lokaliteter i Askeladden; ID 148575 og 148576. Ingen av disse lokalitetene inneholder imidlertid automatisk fredete kulturminner og tiltaket er heller ikke i konflikt med disse.

Det ble for øvrig ikke gjort funn av automatisk fredete samiske kulturminner i tilknytning til det berørte området.

Kulturminnelokalitetene vises i nettportalen www.kulturminnesok.no. Geometridata for lokaliteten kan ellers lastes ned fra Riksantikvarens kulturminnedatabase. Dersom det er ønskelig kan Sametinget også oversende geometrien som en shape-fil. Vi ber i så fall om at tiltakshaver tar kontakt angående dette.

3. Kulturminnefaglig vurdering

De tidligere registrerte hustuftene med både ID 57371 og 68063 er ikke automatisk fredete, med mindre de kan settes inn i en samisk kontekst. Det har ikke vært mulig å finne ut noe nærmere om kulturminnene, men det antas at de kan settes i sammenheng med nettopp den tidligere gruvedrifta i Kåfjord samt muligens også den kvenske bosetningen som i den forbindelse ble etablert ved Kreta i Kåfjord. På bakgrunn av dette vurderer vi dem som ikke-fredete.

Etter befaringsamt og vår vurdering av beliggenhet og ellers kjente forhold kan derfor vi ikke se at det er fare for at det planlagte tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Undersøkelsesplikten i henhold til kulturminneloven § 9 kan også regnes som oppfylt for det omsøkte tiltaket.

Vi minner imidlertid om den generelle aktsomhetsplikten. Dette bør ligge til grunn for konsesjonsvilkårene og vi foreslår følgende tekst når det gjelder dette:

- **Kulturminner og aktsomhetsplikten.** Skulle det likevel under bygge- og anleggsarbeid i marken komme fram gjenstander eller andre spor som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget og Finnmark fylkeskommune omgående, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 8 annet ledd. Kulturminnemyndighetene forutsetter at dette pålegg formidles videre til dem som skal utføre arbeidet i marken.

Sametinget har utover dette ingen spesielle kulturminnefaglige merknader til det planlagte tiltaket.

Regning for befaringskostnadene vil bli sendt tiltakshaver Blåfall AS fra Sametinget i egen ekspedisjon.

4. Forholdet til samiske interesser for øvrig - reindrift

Sametinget noterer at det berørte reinbeitedistriktet 26 Lákkonnjárga går i mot søknaden om bygging av Sivertelva kraftverk. Dette fordi man mener at utbyggingen vil gi store negative konsekvenser for distriktet. Bygging av vei, kraftstasjon og kraftinntak vil ødelegge viktige sommerbeiter som er verdifulle for distriktet, jf. brev fra Reindrifftsforvaltningen Vest-Finnmark av 01.06.2011. Dessuten er tiltaket planlagt nært distriktets sommerboplass ved Borani, og Sametinget forutsetter derfor at det vil bli lagt vekt på distriktets uttalelse i saken.

I forlengelsen av tiltakets virkninger for samisk kultur, reindrift, utmarksbruk, næringsutøvelse, jf. Sametingets retningslinjer for endret bruk av meahcci/utmark i Finnmark og Finnmarksloven § 4, må det også foretas vurderinger av eventuelt mulige tiltak, også av kompenserende karakter, som kan virke til fordel for samisk kultur og samfunnsliv og for oppnåelse av positive ringvirkninger.

5. Oppsummering

Etter befaringsamt og vår vurdering av beliggenhet og ellers kjente forhold kan vi ikke se at det er fare for at det planlagte tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Undersøkelsesplikten i henhold til kulturminneloven § 9 kan også regnes som oppfylt for det omsøkte tiltaket. Vi minner imidlertid spesielt om den generelle aktsomhetsplikten.

Når det gjelder konsultasjoner mellom Sametinget og statlige myndigheter, jf. res av 1. juli 2005 om konsultasjoner mellom statlige myndigheter og Sametinget samt avtale mellom Sametinget og NVE

av 31.03.2009, kan Sametinget ikke se at det er behov for konsultasjoner i denne saken før konsesjonsvedtak.

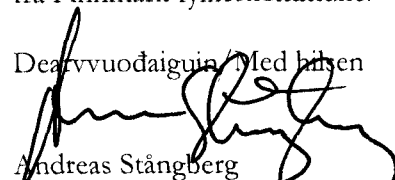
I forhold til reindrift vil Sametinget likevel påpeke at tiltaket direkte vil berøre det samiske reinbeiteområdet. En gjennomføring av tiltaket vil føre til direkte tap av reinbeiteland, samt at anleggsvirksomhet og etablering av ny infrastruktur i området vil kunne føre til forstyrrelser for reindriften. Det berørte reinbeitedistriktet går også imot utbyggingen. Sametinget ber om at NVE som en statlig myndighet avklarer med direkte berørte reinbeitedistrikt om behovet for konsultasjoner (jf. ILO-konvensjonen nr. 169 artikkel 6 og "Prosedyrer for konsultasjoner mellom statlige myndigheter og Sametinget, pkt. 9).

Sametinget minner om at eventuelle konsultasjoner med direkte berørte samiske interesser skal gjennomføres i god tro og med formål å oppnå enighet. Direkte berørte samiske interesser kan da på forhånd og på et fritt grunnlag gi sitt informerte samtykke til planene. De kan samtidig stille vilkår for iverksettelsen av planene og den videre utvikling av tiltaket som må oppfylles for at de berørte kan anses for å ha samtykket. Dersom det ikke foreligger samtykke fra de berørte samiske interesser, skal nytteverdien av tiltaket vurderes mot de ulemper tiltaket har for det materielle grunnlaget for samisk kultur.

Sametinget forutsetter videre at myndighetene ser til at tiltakshaver ikke gjennomfører planene før det er avtalt en rettferdig kompensasjon og en rimelig erstatning for alle tap de direkte berørte samiske interesser måtte ha som følge av tiltaket.

Vi gjør til sist oppmerksom på at denne uttalelsen bare gjelder Sametinget, og viser til egen uttalelse fra Finnmark fylkeskommune.

Dearvvuodaiguin / Med hilsen

Andreas Stångberg
seniorråddeaddi/seniorrådgiver

for Thor-Andreas Basso

Kopijja / Kopi til:

Blåfall AS	Postboks 61	132	LYSAKER
		4	
Finnmark fylkeskommune/Finnmárkk u fylkkagiielda	Sentraladministrasjone n	981	VADSØ
		5	
Oarje-Finnmárkk u boazodoallohállddahu s	Reindrifftsforvaltninge n Vest-Finnmark	952	GUOVDAGEAIDNU/KAUTOKEIN
		0	O